

228. BERG EN TERBLIJT/Geulhem 7,9 km

www.wandelgidszuidlimburg.com

Startpunt: Restaurant De Geulhemermolen, Geulhemmerweg 49, Berg en Terblijt (Geulhem).

Deze pittige wandeling met hellingen gaat door het Bergseheidebos en een stukje langs de Geul. De terugweg is gemakkelijk en gaat door het mooie natuurgebied Ingendael en langs Chateau St. Gerlach.

GPS afstand	Looptijd	Hoogteverschil	Totaal omhoog
7,92 km	1.50 uur	69 m	122 m

Wandelgids Zuid-limburg
www.wandelgidszuidlimburg.com

228. BERG EN TERBLIJT/Geulhem 7,9 km

1. Loop tegenover café-hotel Geulhemermolen de doorgaande weg omhoog richting Berg en Terblijt. Na 50 m passeert u links grotwoningen.

(De grotwoningen, de enige in Nederland, werden tot 1931 bewoond door blokkbrekers. Zie infobord. De grotwoningen zijn jaarlijks met Kerstmis te bezichtigen).

Na 150 m gaat u tegenover hotel Lamerichs (no. 27) L over de klinkerweg richting ingang Geulhemmer groeve.

(U passeert meteen rechts het beeld van de Blokkbreker, de ambachtsman die in het verleden met behulp van vaak primitieve werktuigen de blokken mergel ondergronds won).

Neem nu meteen het eerste pad R omhoog.

(De Geulhemmer steengroeve is een ondergrondse groeve waaruit vroeger mergelsteen uit de bodem werd gehaald. Ze heeft een onderaards gangenstelsel van circa 25 km lengte. In de groeve bevindt een schuilkapel (1798), waar tijdens de Franse Revolutie H. Missen werden opgedragen. De route volgend passeert u een kruis en een plaquette, waarop alle mensen staan die in of rond de Geulhemmergroeve zijn overleden door een noodlottig ongeval).

Aan de 4-sprong bij afsluitboom gaat u L (rood/zwart) de brede bosweg omhoog.

(Na 200 m, waar de bosweg naar rechts buigt, heeft u bij liggende boomstam prachtig uitzicht over het Geuldal. Beneden ziet u de Geulhemermolen waar u gestart bent. In de verte ziet de spits van de basiliek in Meerssen en bij helder weer steenberg van voormalige steenkolenmijnen nabij de Belgische plaats Genk).

Negeer zijpad rechts omhoog. Bijna boven aan de 4-sprong gaat u RD. (U verlaat hier de rood/zwarte route). Voor de afrastering van het sportcomplex van Berg gaat u R. Meteen daarna aan de 3-sprong gaat u L en blijf verder langs de afrastering van het sportcomplex lopen. Op de hoek van de afrastering loopt u RD over het bospad. (U gaat hier dus niet links over het pad langs het voetbalveld). Meteen daarna gaat u aan de 3-sprong L. Negeer zijpaadje rechts omlaag. Aan de 3-sprong gaat u L.

2. Negeer vervolgens zijpad links langs voetbalveld. Aan de brede grindweg vóór het sportcomplex (tennisbanen) gaat u R en u loopt voorbij het trafohuisje Berg binnen. Aan de 3-

sprong bij verbodsbord gaat u L over de klinkerweg. Vlak daarna aan de 3-sprong gaat u L over de eenrichtingsweg. Aan de T-splitsing bij huisnr. 41 gaat u L. Bij de parkeerplaats van het sportcomplex loopt u RD en loop dan RD over het brede graspad met links van u de kantine en kleedlokalen van v.v. Berg '28. Aan de 3-sprong in het bos gaat u R en u passeert meteen rechts een boom met blootliggende boomwortels. Na 10 m gaat u aan de omgekeerde Y-splitsing RD omlaag. Na 5 m gaat u aan de Y-splitsing L omlaag met rechts van u een greppel/weiland. Na 50 m gaat u voorbij oude liggende boomstam R het trapje omlaag en volg het dalende bospad. Vlak daarna gaat u aan de 3-sprong R het pad, even verder trappenpad, steil omlaag. Beneden aan het einde van het trappenpad gaat u L. Meteen daarna gaat u aan de doorgaande weg, met voor u de ingang van de afgesloten voormalige ondergrondse kalksteengroeve Brakkenberg die nu een verblijfplaats van vleermuizen is, gaat u R omhoog.

(U loopt nu de Brakkeberg/Vogelzankweg (14%) omhoog, bekend bij wielerveders).

Na 120 m, 30 m voor rechts staande vangrail, gaat u bij bordje "Bergseheide" L bij afsluitboom via klaphek het bospad omhoog. Na 50 m gaat u aan de 3-sprong bij asfaltstrook R. Negeer zijpaden (Na veel regenval kan het pad een eind verder soms drassig zijn). Het bospad wordt een eind verder een stijgend bospad.

3. Negeer boven zijpaadje scherp links. Aan de 3-sprong gaat u R en via draaihekje (stegelke) loopt u het natuurgebied Lange Akker binnen. Loop dan nog 30 m RD en ga dan L over het (gras)pad met links beneden een waterpoel met kroos.

(Het grote grasveld rechts is de voormalige afgedekte stortplaats van de gemeente Valkenburg. Het storten van afval (1969-1989) vond plaats in een voormalige zandgroeve).

Na 100 m, waar het pad links omlaag buigt, gaat u L via wildrooster het smalle bospad omlaag.

(U verlaat dus weer de voormalige stortplaats/zandgroeve).

Negeer zijpad links omhoog. Aan 4-sprong gaat u R (rood). Het pad buigt rechts omhoog. Blijf dit pad geruime tijd door de boshelling volgen. (Op enkele plekken ziet u beneden de meanderende Geul). Na 600 m gaat u beneden aan de brede bosweg gaat u L (blauw) omlaag.

4. Neem vlak daarna het eerste bospad R (blauw) omhoog. (Loop rustig omhoog. Het pad gaat in 2 steile gedeelten omhoog). **Na 250 m gaat u aan de 3-sprong L (blauw) verder over het brede pad. Volg nu nog geruime tijd het eerst dalende en later stijgende pad. Aan de 5-sprong bij zitbank gaat u L en via stegelke loopt u RD het weiland omlaag.**

(U verlaat hier de blauwe route. De route volgend ziet u links het autowegviaduct van de A-79, de enige dalbrug in Nederland. Links in de verte ziet u de hooggelegen watertoren en kerktoren in Schimmert).

Beneden na het draaihekje gaat u L. Meteen daarna aan de T-splitsing gaat u L (geel) het brede verharde pad omlaag. Negeer trappenpad rechts omhoog. Beneden aan de T-splitsing in het Geuldal gaat u R (geel/groen). Aan de 4-sprong bij wegwijk en Chalet Tivoli (1934) gaat u L (geel). (Een mooie pauzeplek. Di. en wo. gesloten).

5. Via brug steekt u de Geul, het snelst stromend riviertje van Nederland, over. Meteen na de brug gaat u aan de 3-sprong bij zitbank L (groen). Na 200 m (30 m voorbij zitbank) gaat u L door het klaphek. Negeer zijpaden en volg dit pad 1 km RD richting de prachtige St. Gerlachuskerk.

(U loopt hier door het natuurpark Ingendaal. Mogelijk komt u hier grazende Galloway runderen of Koninkpaarden tegen).

Ga aan het eind door het klaphek en loop dan RD over de asfaltweg met rechts van u het Prinses Juliana park, waarin meestal vele mooie kunstwerken staan.

6. U passeert links het rode hotel Château Sint Gerlach.

(Het hotel is gehuisvest in de voormalige pachthof van het klooster die rond 1759 is gebouwd. De pachthof bestond uit vier hoekpaviljoens die door lage vleugels verbonden waren en een grote schuur gegroepeerd rondom een ruime binnenplaats. De grote schuur werd als opslag voor de oogst gebruikt en in de lagere vleugels werd het vee gestald. Voor die tijd was deze pachthof erg modern van opzet. Men sprak zelfs van een oogst en vee paleis. In het hotel hebben diverse belangrijke wereldleiders overnacht o.a. in 1991 de toenmalige president van Frankrijk François Mitterrand en in 2005 de toenmalige president Bush van de Verenigde Staten, maar ook de popsterren Bruce Springsteen (2012) en The Rolling Stones (2014), die optraden tijdens Pinkpop).

Meteen voorbij het hotel gaat u bij de beelden van de abt van het klooster en moeder overste van het stift R over het pad. Dan passeert u bij ronddraaiend ei (kunstwerk) de voorkant van het prachtige Château Sint Gerlach.

(Het prachtige gebouw is het voormalig Norbertijnen klooster dat gebouwd is in 1201 in de nabijheid van het graf van ridder kluzenaar Gerlachus, die overleed in 1164 of 1165. Dit dubbel klooster werd aanvankelijk door mannen en vrouwen bewoond maar werd na 1218 een adellijk vrouwenstift. In het begin van de 18e eeuw werd het ingrijpend verbouwd. In 1786 verlieten de zusters het klooster. In de 19e eeuw is het klooster omgebouwd tot kasteel. Nu is er restaurant "Château Sint Gerlach" en "bristrot de Liège" in gehuisvest).

Vervolgens passeert u de achterkant van de Sint Gerlachus kerk. Aan het eind van het pad gaat u L en bij rechts staand kanon, dat geplaatst is t.g.v. het 400 jarig bestaan van de schutterij St. Martinus, verlaat u het park. Loop nu RD over de klinkerweg.

(Als u hier meteen naar L gaat, dan komt u via het kerkhof bij de mooie Sint Gerlachuskerk uit 1720 met het prachtige barokke interieur. Moet u beslist doen. U kunt dan ook een bezoek brengen aan de schatkamer van St. Gerlachus en de bijzondere kapel).

Negeer twee zijwegen rechts.

(U passeert bij huisnr. 18 een prachtige mergelwoning, de voormalige pastorie (1874)).

Aan de T-splitsing bij de Sint Gerlachus kapel uit circa 1870 gaat u L (Onderstestraat). Negeer zijweg rechts. Na 100 m voorbij de prachtige villa "Wilhelmina" (nr. 60) daterend uit 1902 en huis (no. 62) gaat u R.

(Als u hier even L het terrein oploopt van Adelante dan ziet u rechts het bijzondere Ronald McDonald Huis, het eerste in Europa dat verbonden is aan een revalidatiecentrum. Het gebouw is het eerste Nederlandse Hundertwasser project (Oostenrijkse kunstenaar/architect). Hier kunnen gezinnen met een gehandicapt kind vakantie vieren en toch gebruik maken van de noodzakelijke revalidatie).

De asfaltweg wordt even verder een smal pad. Negeer zijpad rechts. Aan de 3-sprong gaat u L (geel). Aan de volgende 3-sprong RD.

(Rechts ziet u hier de schietboom met kogelvanger van schutterij St. Martinus uit Houthem St. Gerlach (1599). Links ziet u de bijzondere toren van het Ronald McDonald Huis)

Aan de 3-sprong gaat u L en u steekt via brug de Geul en daarna de molentak van de Geul over.

(De Geulhemmermolen en bijbehorende stuw zijn een rijksmonument. De huidige molen en woonhuis stammen uit 1768. Tot 1955 was de molen in gebruik als korenmolen (zie infobord). Kijk bij infobord ook even omhoog en u ziet een muurkruis met tekst).

U komt weer bij de Geulhemmermolen.